შაგათი, 1918 წ. მაისის 25 № 100

ხელიფადი მეოთხე

ფასი თბილისში და პროვინციაში 30 კაპ. რკ. გზის სადგურებზე 35 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველო

რედაქცია

ხელოვნური ბახალა ულა ოდეს დაწერილი გარეულად და ერთ ადგილზე. წერილზე ულა ადგილზე ოდეს ადგილან ვინაიმ და ხანგრძლივი. ფანტასტიკა გარეგნული ბახალა ულა ოდეს ადგილ. ფაფუნელი ხელოვნური ბახალა ან ისაზენა და ინტერესი ანალოგიურ ბიოგრაფიულ მიწერ-მოწერას შინ შესახებ ან კისრულობს.

რედაქციის დღეა ყოველ 9—3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. სარედაქციო ხელფასის ადგილ ბინადარი ბოდაბინაძეს ზეიმდება ამავე ფოთლის.

ადმინისტრაციის: თბილისი, სასანდრის ქუჩა, № 5 ბინადარი ბინადარი. ფოსტის ადრესი: Тифлисъ. Сакварелидзе.

ტელეფონი ადმინისტრაციისა და redakcia 15—73

ცნობები:

დასავლეთის ფრონტზე, კემმელის მიდამოებში საარტილერიო დუელი გრძელდება.—იაპონია და ჩინეთი შორეულ აღმოსავლეთში ზავის განმტკიცებაზე შეთანხმდნენ.

სოხუმის ქალაქის თვითმმართველობა მთავრობას მადლობას უძღვნის ბოლშევიკებისგან განთავისუფლებისათვის.

უგზო-უკვლოდ

ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური ვითარება დღითი დღე უფრო რთულდება. ჩვენი პოლიტიკის ხელმძღვანელთ რევოლუციონურ მთავრობას და პარტიებს მდგომარეობის წინასწარ გათვალისწინება და გაკვლევა არასოდეს არ ახასიათებდა. ბაგრამ თუ წინეთ რამოდენიმე დღით მაინც ახერხებდნენ ისინი სოსიალიზმის ცვლილების გაკვრეტას და გამოკვლევას, დღეს უკვე ამასაც ვერ ახერხებენ. ჩვენი მთავრობა საფუძვლით მიეცა ცხოვრების სტიქიურ მსვლელობას. მას ან შეესწავა ძალა, რომ რაიმე გზა-ლენ მოახდინოს იმ მოვლენებზე, რომელნიც თავის თავად ვითარდებიან.

რასაკვირველია, როდესაც ასე გართულდა ჩვენი შინაური და საგარეო მდგომარეობა, მთავრობა ითვის დიდ სიძნელეს წარმოადგენს ქვეყნისათვის საიმედო და უსაფრთხო გზის გამონახვა.

მაგრამ მთავრობის მოვალეობაა მუდმივ ასეთი საიმედო გზების ძიება და რაც უფრო რთულია ქვეყნის პოლიტიკური მდგომარეობა, მით უფრო მეტი სიფხიზლე, ენერგია და გაბედულობა ჰმართებს მის ხელმძღვანელებს.

ჩვენ არა ერთხელ აღგვინიშნავს, რომ ჩვენი დღევანდელი მდგომარეობის შეკნაში ჩვენი ხალხის მეთაურების პოლიტიკას მეტი დანაშაული მიუძღვის, ვინემ ოსმალეთის ლაშქრის და ბოლშევიკების ამბოხებებს. ის გარემოება, როდესაც ქართველი ერი დაშლილია, დაქაქაულია, ერთმანეთში მებრძოლ ჯგუფებად და პარტიებად გადაქცეულა, ისე დაყოფილი და დანაწილებული, რომ მას არავითარი ძალა არ აღმოჩნდა თავის საშობლისა და ეროვნული თავისუფლების დასაცავად, რასაკვირველია, ხაყოფილი იმ პოლიტიკის, რომელსაც აწარმოებდა ჩვენი ახალი სოციალისტური მთავრობა ამ ერთი წლის განმავლობაში. თუ წინეთ, მანჯურიის ველებზე თუ კარპატების მთაში ქართველი მეომრები ათასობით თავს იწირავდენ სხვისი საქმისთვის, დღეს საქართველოს სულ მცირე ძალაც კი არ აღმოუჩნდა თავის მიწა-წყლისა და თავისუფლების დასაცავად. და რომ არა გვყავს სრულიად ჯარი და რაც გვყავს ნაბალშევიკარი და ნახევრად გაბულგანებული, არ გვაქვს იარაღი, მოწყობილობა, თუმცა ეს ყოველივე საკმაოდ გვქონდა და დაიტაცეს და დაარიგეს, ყოველივე ეს, რასაკვირველია, ჩვენი მთავრობის დამსახურებაა.

დღეს უკვე ჩვენ სრულიად უმწეონი ვართ და საგსებით მიენდობილი სხვის მოწყალებას. მაგრამ ჩვენს უბედურებას მარტო ეს ჩვენი ფიზიკური სისუსტე არ შეიცავს. ხშირად ხდება, რომ ქვეყნის სახელმწიფო უძლურებას გონიერი პოლიტიკა ჰფარავს და გამოასწორებს. ეხლანდელი ომის დროს პატარა ერებს, რასაკვირველია, არავითარი საშუალება არ აქვთ, რომ მათ თავის ძალით თავი დიცვან. ისინი სულიერებენ ძლიერი მოკავშირის მოძებნას და მასთან თავის შეფარებას. ჩვენ არ გვქონდა დახშული ეს გზა, მაგრამ ჩვენ მთავრობას ამაზე არ უზრუნია. ის ჰფიქრობდა, რომ სხვა და სხვა დემოკრატიული ფრონტები ისეთს, რომ ძლიერებას შეიცავდა, რომ საფუძვლით უზრუნველ ყოფა ჩვენს არსებობას და თავისუფლებას.

შინაური ძალების დაცლა და დაქსაქვა, ეროვნული მთლიანობის დარღვევა ერთის მხრით და ჩვენს გარეშე მომქმედ ძალების ანგარიშის გაუწევლობა—ეი რა ახასიათებდა ჩვენს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას ამ ერთი წლის განმავლობაში.

ეხლა უკვე შეუძლებელია ყოველივე იმის გამოსწორება რაც ერთი წლის განმავლობაში ფუჭდებოდა. მაგრამ იქნებ ბევრი რამ გამოსწორდეს გონიერი პოლიტიკით, მაგრამ ჩვენი მთავრობა და ხელმძღვანელი პარტიები ისევ ძველი გზით განაგრძობენ მსვლელობას. ისევ რუსული პოლიტიკა, რუსეთთან პოლიტიკური ძაფების გადაბმა და ეს მაშინ, როდესაც ყველასათვის ცნობილია, რომ ამ რუსულ ძაფს ბოჰვ ვს ჩვენს ქვეყანაში ოსმალეთის ჯარი, როდესაც ყველამ გიცით, რომ ოსმალეთი ისევე სდევნის ამ რუსულს პოლიტიკას ამიერკავკასიაში, როგორც რუსეთის ჯარები.

და ვინც ეხლაც ეროვნული პოლიტიკის წინააღმდეგ იბრძოლებს და ძველი, არსებობისად რუსული პოლიტიკის წარმოებას განაგრძობ, არ უნდა იფიქროს, რომ ამ პოლიტიკას მიუყვ ოსმალეთის დასაკარი ჩვენს ქვეყანაზ.

პრესის მაგვარ

„ერთობა“ ტირის. მისი უკანასკნელი წერილები გოდებაა უმანკოების დაკარგვაზე. ადარც რევოლუციაა, ადარც სოციალიზმი! სწერს ახლოდან ფაშაზე და ნაციონალ-დემოკრატებზე. თუმცა ძნელია ფაშების და ნაციონალ-დემოკრატების ერთმანეთზე გადაბმა, თუმცა ფაშების მოსვლა ჩვენის მოპატრონეებით არ ხდება და „ერთობამაც“ კარგად იცის, რომ ყოველი ჩვენი მოქმედება სწორედ იქითკენ არის მიმართული, რომ ფაშები არ ბოვდნენ ჩვენს ქვეყანაში და ეს ამ დღეებში ჩვენ დავამტკიცეთ კიდეც, ალბათ „ერთობა“ საგანგებლობს იმ გარეგნებით, რომ ჯერ ჯერობით ყველა იმის აშკარა თქმა რაც ხდება ჩაესმის შეუძლებელია და როგორც ბებერი და გამოცდილი ობობა სწნავს ცილის წამებისა და დემაგოგიის ქსელს.

ის, რასაც „ერთობა“ სჩადის მდგომარეობა ენაზე დაბეზღებაა, დაბეზღებაა ხალხთან, რომელმაც ჯვარზე უნდა აცვას ეროვნულ-დემოკრატები, თუ თვით სოციალ-დემოკრატებს საქმე ცუდათ წარუვიდათ. ესეთია მათი სამართალი, მაგრამ საქმის ცუდათ წარყვანის ბრალი რომ არას ვნით ჩვენ არ დაგვედება, ეს იქნებ ნაც სჩანს, რომ საქმეს აწარმოებს მთავრობა, სადაც არც ერთი ეროვნულ-დემოკრატი არ არის და სადაც მთავარი პირნი თვით სოციალ-დემოკრატები ერიან. ბოლოს-და ბოლოს ამას გაიგებს ყველა, გაიგებს ქართველი ხალხიც და თუ მან ვისმე გასამართლება ბრალდება, ყოველ შემთხვევაში ეს „ვინმე“ ეროვნულ-დემოკრატები არ იქნებიან. ეს იცის „ერთობამ“, მაგრამ ამას განზრახ ივიწყებს და ჩვენის ლანძღვა გინებით და „ბეწლიანობით შეეცვლა“. ასე იქცევა ყველა დემაგოგი.

ამ დღეებში ჩვენ გვწერდით რომ, ბევრი რამ ისეთი უკვე გამ გვეცალ ხელიდან რაც კეთილად მოაყოლდა საქართველოს საქმეებს. კერძოთ საქართველოს დამოუკიდებლობის შესახებ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ იგი დაგვიახდა, და დაკარგულ ჩვენი მმართველ პარტიის წყალობით და ეს დაგვიანება საბედ აღმოჩნდა დღეს საქართველოს საარიანო ინტერესებს. ასეთი იყო ჩვენი აზრი გუშინ, ასეთია ის დღეს-ც. „ერთობა“ თავს მართლობს, მაგრამ მართლობს ისე, როგორც მას სჩვევია. შინ საუბარი, ძალებითა, რომ ვსთქვათ ასეთია:—რა უყოთ რომ ჩვენ ვცდებოდით, რა ეყოთ რომ ჩვენი მიზანი არ გამართლდენ. მაგრამ განა კარგი არ იქნებოდა „სოციალიზმი“, მთლიანი რუსული რევოლუციონური ფრონტი, ამერ-კამპანიის ერთა სოლიდარობა, ფედერაცია, კონფედერაცია და კიდევ ხვა ამისთანები? აი, ასე მ ჯელოთ „ერთობა“. და ჩვენც უნდა შეგვეთ, რომ ეგენ ეს ხალთლა კარგი იქნებოდა, როგორც კარგი იქ ეთ ... ის, რომ გაგვეყანა ოკეანის გზა ...ბარსხ. მაგრამ ადამიანი იმიტომ არის ადამიანი, რომ მ კ ძალები ჰქონდეს ფანტასტიკურ საკითხების წინაშე. სოციალ-დემოკრატია ბოვლე იყო სოციალ-დემოკრატია ... ...ლ ... ...ლ ... „კარგი“ ... ...ლ ... ...ლ ... ...ლ

პოლიტიკურ პარტიის მოქმედება შეფასდება არა მის მესვეურთა სურვილებით, არამედ მათის მოქმედების ნაყოფით, და ეს „ნაყოფი"—კი ერთობ მწარე და გამოუსადეგარია დღეს ჩვენში.

ჩვენმა სოციალ-დემოკრატიამ ვერ აუდო ალღო ცხოვრებას, ვერ გამოიჩინა ჯეროვანი ცოდნა და გამოცდილება ჩვენის ეროვნულ ცხოვრების ალსაშენებლად.

მისმა დროის შეუფერებელმა პოლიტიკამ გაბრწყინა ერის მთლიანი სხეული, დაქსაქსა ეროვნული აზრი და მიწოფება, გაანიავა ეროვნული შეგნება, გათიშა ერის შემადგენელი ელემენტები, დაანგრია ერის საკეთილდღეო.

ამას ვამბობდით ჩვენ მუდამ და ამასვე ვიმეორებთ ახლაც.

ნათქვამს გაგება უნდა.

შეუპოვარი.

თბილისის ვაჭარ-მრეწველთა კავშირი

ჩვენი ეროვნული ცხოვრების ალორძინებისათვის მნიშვნელოვანი დ საყურადღებო დღე იქნება 26 მაისი, როდესაც უნდა ჩაეყაროს საძირკველი თბილისის ვაჭ.-მრეწველთა კლასის შეკავშირებას.

ვაჭარ-მრეწველთა კლასის შეკავშირება საქართველოში ლდღიერ საკითხად გარდიქცა და ეს მთელი თავისის აუცილებლობით სდგას ქართველ ვაჭარ-მრეწველთა წინაშე. ქართველი ერის ყოფნა არ ყოფნის საკითხი მისი მომავალი სიძლიერე თუ უძლურება შეიძლოდ დაკავშირებულია ამ საკითხთან. ერის ეკონომიურად ალმატებას და ამაღლებას სწორედ ამ შეკავშირებულმა კლასმა უნდა შეუწყოს ხელი, ვინაიდან პატარა ერის ხსნა მხოლოდ მის ეკონომიურ განვითარებაშია. დღეს ყველა ნათლად ხედავს რომ დიდი სახელწიფოები თუ შეწევენ რაიმე ანგარიშს პატარა ერებს, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ის ეკონომიურად და კულტურულად მოდონიერებული არის. მაგრამ განა დღეს ჩვენს შეკავშირებას მარტოდ ეკონომიური ხასიათი აქვს? შეკავშირება ვაჭ.-მრეწ. კლასისა დღევანდელ მომენტის მიხედვით პოლიტიკურადაც საჭირო არის და აუცილებელია, რომელსაც ყველას ვერ აუხვევს ჩვენი წრე თუ მას სურს საქართველოს სახელწიფოებრივ ცხოვრებაში მიიღოს მონაწილეობა და მუდამ სხვის მაჩანჩალა და ხელში მაცქერალი არ იყოს. ჩვენ გვწამს, რომ მალე დადგება ჩვენთვის ახალი, თავისუფალი ხანა და საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობა. და როდესაც საქართველოში საკუთარი სახელწიფოებრივი ცხოვრება დაიწყება, ჩვენი ერის ყველა კლასმა და საზოგადოებრივმა ჯგუფმა მხუვალი მონაწილეობა უნდა მიიღონ ჩვენი ახალი ცხოვრების ალმშენებლობაში. ამ მხრივ ვაჭარ-მრეწველთა კლასს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. ამ კლასის გონიერ და მხნე მუშაობაზე დიდათ იქნება დამოკიდებული საქართველოს მეურნეობის, გაჭ ობის და მრეწველობის განვითარება და საქართველოს ქონებრივად აყვავება და გაძლიერება.

საქართველოს ცხოვრებაში ამ ახალი ხანის დაწყება და ჩვენი სამშობლოს დღევანდელი უძლურება, როგორც ეკონომიურად, ისე პოლიტიკურად და კულტურულად, გავალებს ყველას და განსაკუთრებით კი ვაჭარ-მრეწველთა კლასს, თავი დავანებოთ უმოქმედობას, გულგრილობას და ეროვნულს ალმშენებლობაში მხურვალე მონაწილეობა მივიღოთ.

კერძოთ ვაჭარ-მრეწველთა კლასმა კი უნდა დანისახოს მიზნად არა თუ მარტო თბილისის ვაჭარ-მრეწველთა მჭიდრო კავშირის შეკვრა, არამედ მთელი საქართველოს ვაჭარ-მრეწველთა გაერთიანება და შეკავშირება. ყველა შეგნებულ ვაჭარ-მრეწველს ამისთვის ცდა და მაცდინობა მართებს. საქართველოს ვაჭარ-მრეწველთა შეკავშირებისათვის აგრეთვე ჩვენ უნდა მოუწოდოთ ბაქოელ მრეწველებს, რომ მათ თავისი დიდი გამოცდილებით ხელი შეუწყონ ჩვენს შეკავშირებას. ხმოლოდ საერთო ძალით და ერთანხმებულ მუშაობით შეგძლებთ ამ დიდი ეროვნული საქმის დირსეულად დაგვირგვინებას.

დ. კალანდაძე.

მთავრობის განცხადება

ლტოლვილთა საყურადღებოდ

მთავრობა მიღებულ ცნობების თანახმად ბეჭედითი სიტყვის ბიუროს ავალებს გამოაცხადოს მცხოვრებლების საყურადღებოდ, რომ ნაწილი გზისა ყაზბეგიდან კავკასიამდის ინგუშების დაცემისაგან არ არის უზრუნველყოფილი, სომეხ და ბერძენ ლტოლვილებისთვის.

ხოხუმის ქალაქის თვითმართველობის დეპეშა.

23 მაისს ხოხ. ქალ. თვითმართველობისაგან მიღებულია შემდეგი დეპეშა: „ხოხუმის თვითმართველობამ მოისმინა 21 მაისის სხდომაზე მთავრობისაგან გამოგზავნილი მისალმების დეპეშა, ბოლშევიკებისაგან ქალაქის განთავისუფლების გამო, ქალ. თვითმართველობა უცხადებს მთავრობას მადლობას დალრმად დარწმუნებულია, რომ მთავრობის დახმარებით ქალ. თვითმართველობა სხვა დაწესებულებასთან ერთად შეიძლებს ქალაქში წესრიგის დამყარებას.

ᲝᲛᲘ

დასავლეთის ფრონტი

გერმანეთ-ავსტრია-უნგრეთის ცნობა

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. მაისის 22. კვნმელის მიდამოებში ძლიერი საართილერიო ბრძოლა. სოფელ კვნმელის ჩრდილოეთით და მის სამხრეთით მტრის ძლიერი იერიშები მოვიგერიეთ. ლიპის ორივ ბრივ და ლა-ბასის არხთან ჩვენს ზურგის ჯარს მტერმა სროდა აუტეხა. არრასსა და ალბერტის შუა მტრის არტილერიამ საღამოთი თავის მოქმედება მეტად განცხოვლა.

საჰაერო ფლოტის მოქმედება

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. მაისის 22. ერთ ჩვენმა საჰერო ესკადრილიამ მაისის 20 ღამე შეტუსრა ბლარდთან ამუნიციის სამი დიდი საწყობი. ლეიტენანტ მენგოვმა 27-ერ გაიმარჯვა, ლეიტენანტ პუტტერმა 24-ერ.

ᲐᲮᲚᲝ ᲐᲚᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲘ.

ოსმალეთის ცნობა.

კონსტანტინოპოლი. მაისის 22. მთელს ფრონტზე მდინარე იორდანესა და ზღვის პირის შუა ხშვერავ რაზმების მოქმედებაა. გუშინ ჩვენ მტერს თავს დავესხით და რამდენიმე ტყვე წამოვიყვანეთ. ხელთ ვიგდეთ ერთი ტყვიის მფრქვეველი.

საჰაერო ბრძოლაში ჩვენ მტრის ორი ჰაეროპლანი დავაზიანეთ.

პალესტინის ფრონტი. უცვლელია.

დასავლეთის ფრონტი

გერმანეთის ცნობა.

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. მაისის 23. კვნმელის მიდამოებში ძლიერი საართილერიო დუელი გრძელდება. მტერი მსხვილ ყალიბიან არტილერიით მოქმედობს. მტერი ბრავალჯერ შეეცადა მოახლოვებოდა ჩვენს პოზიციებს მაგრამ ამაოდ. ერთ კონტრ იერიშით მტერი მეორე ხაზს გადავეცვინეთ და ხელთ ვიგდეთ 2 ოფიცერი, 49 ჯარისკაცი და 2 ტყვიისმფრქვეველი. ლა-ბასსა არხთან მდებარე ადგილებს მტრის არტილერიამ ძალიან სროლა აუტეხა. არრასსა და ალბერტის შუა საართილერიო ბოძვედება ხან მეტად ძლიერდებოდა. მტერმა სომმასთან შემოტეხა სცადა.

ავსტრო-უნგრეთის ცნობა

ᲕᲔᲜᲐ. მაისის 23. ტაბალიუნისთან მტრის პატრულები შემოკრას ცდილობენენ. მაისის სამხრეთ-ადმოსავლეთით ჩვენ მარჯვე მოქმედებით რამდენიმე ტყვე ჩავიგდეთ ხელთ. დანარჩენ ფრონტზე ალაგ-ალაგ საართილერიო და საჰაერო მოქმედებაა.

საფრანგეთის ცნობა

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. მაისის 23. ლოკერთან ჩვენმა ძლიერ არტილერიამ მტრის არტილერია ჩაჩუმა. სომმის მარჯვენა მხარეზე ტყვედ ვიგდეთ 230 გერმანელი. მტრის ყველა კონტრიერიშები ჩვენ მოვიგერიეთ. მტერმა დიდი ზარალი ნახა. გერმანელი ტყვეები აღნიშნავენ, რომ ჩვენი ძლიერ ზარბაზნები საშინლად ანგრევენ მტრის თხრილებს.

საჰაერო თავდასხმა ლონდონზე

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. მაისის 23. ინგლისელების ოფიციალ ცნობებით გერმანელების საჰერო ეპარატებს გადუფრიათ კენტისა და ესსექსთან ზღვის ნაპირი და ლონდონამდის მისულან. ამ საჰაერო თავდასხმის დროს მოუკლავთ 37 და დაუჭრიათ 161 კაცი.

ინგლისის რადიო სადგურის ცნობა

ინგლისის რადიო სადგური აღნიშნავს, რომ გერმანელ ჰაერის პირატებმა უკანასკნელი თავდასხმა ლონდონზე მოახდინეს მარტო იმიტომ, რომ მთელი ის ალაგი, რომელიც მათმა ჰაეროპლანებმა გადასფრეს, ხშირ ბურუსით იყო დაფარული. უკან დაბრუნებისას ინგლისელ მფრინავებმა მაინც მოასწრეს იერიშის მიტანა. ზღვის პირთან მტრის რამდენიმე ჰაეროპლანი ჩვენ წყალში ჩავყარეთ. მტრის დანარჩენი ესკადრა ჩრდილო აღმოსავლეთისკენ წამოვიდა.

რუსეთი

ხარკოვში.

ხარკოვში ნახშირი ბოლად გამოიღლა. ტრამვაის მოძრაობა შეწყდა.

პოლონურ ლეგიონების იარაღის აყრა

სმოლენსკიდან იუწყებიან: მინსკის გუბერნიაში გერმანელები იარაღს ჰყრიან პოლონურ ლეგიონებს. ამ ნიადაგზე დიდი ბრძოლა მოხდა. სადგურ მოლოდეჩნოს მიდამოებში, სადაც თავი მოეყარნათ ბოლშევიკებიდან გამოქცეულ პოლონურ ლეგიონებს, ცხარე ომი მოხდა. პოლონური ლეგიონი დამარცხდა.

იარაღის ძებნა

ᲡᲛᲝᲚᲔᲜᲡᲙᲘ. აპრილის 27. კიევიდან მიღებულ ცნობების თანახმად გერმანელები გადაციცებით სჩხრეკენ ისეთ ადგილებს, რომ სადაც კი ეგონა მიიტანეს, რომ შესაძლოა იქ იარაღი იყოს დამალული.

ამ უკანასკნელ ხანს გერმანელები დამალულ იარაღს და ლითონს ეძებენ ერთგვარ მანქანით, რომელიც მაგნიტის ისრით უჩვენებს იმ ალაგს, სადაც იარაღია ჩამალული.

გერმანელ ჯარისკაცთა რაზმები ამ მანქანით მთელი დღეები დადიან მინდვრებში, ქალაქ გარედ და მიმალულ იარაღს ეძებენ. ამ მანქანის საშუალებით კიევის ახლოს, სლობოდკაში აღმოაჩინეს 60 ათასი პატრონი რამდენიმე ტყვიისმფრქვეველი, სამთო ზარბაზანი და ვინტოვკა. საერთოდ ამ ფარულ საწყობიდან 300 ურემი იარაღი გაზიდეს. იარაღს საჯაბადროში აგრიუენ. საჯაბადროს გერმანელი ჯარისკაცები უდგანან მცველად.

დანელების შუამდგომლობა მარიამ თეოდორეს ახულის შესახებ

ᲕᲘᲢᲔᲑᲡᲙᲘ. აპრილის 26. „ლაკლანცაიგერ" იუწყება, რომ დანიის გავლენიანმა წრეებმა სახალხო საბჭოს წინაშე შუამდგომლობა აღძრეს, რათა მარიამ თეოდორეს ასულს დანიაში ცხოვრების ნება დართოს.

გოლშევიკურ რუსეთში

ბოლშევიკების პოლიტიკას თანდათანობით ეტყობა ბურჟუაზიისკენ გადახრა. ამას წინედ თვითონ ლენინმა განაცხადა, რომ დროა, შევაჩეროთ კაპიტალის წინაღმდეგ გალაშქრებაო. მართლაც და ბოლშევიკებმა არა თუ შეაჩერეს გალაშქრება, არამედ თავისი ფარხმალიც კი დაჰყარეს. მაგალითად, მათ მოახდინეს ვოლგაზე ფლოტის ნაციონალიზაცია. ახლა, როდესაც ვოლგაზე მაძრობა დაიწყო, მთავრობას აღარ ძალუძს საქმის გაძღოლა. მას არა ჰყავს საკმისოდ მომზადებული კაცები, ცოდნა, შესწავლა და სხ. ამისობით მოძრაობა შესწყდა ვოლგაზე და დადუმდა რუსეთის ერთი ძლიერი არტერია. ბოლშევიკებმა ახლა კერძო პირებს მიჰმართეს, მაგრამ მათ იუარეს და ხმოლოდ ნავთის გადატანაზე შეთანხმდნენ. ახლა, ვოლგაზე მხოლოდ ნავთსა ჰზიდავენ. ასევე დავარდნილია თევზის სამრეწველოს საქმეც. სახლების „მუნიციპალიზაციის" საქმეშიც ბოლშევიკებმა დადებით შედეგებს მიაღწიეს. პეტროგრადში, სახლის პატრონებმა თავი ანებეს სახლებს. სახლის კომიტეტებმა კი საოცრად ასწიეს სახლის ქირა და მდგმურები საშინელ მდგომარეობაში ჩავარდნენ. საერთოდ, პეტროგრადსა და მოსკოვში სიცოცხლე ჩაჰქრა, ავტრობა - მრეწველობას ანდერძი აუგეს. ყველაფერი ეს, აიძულებს ბოლშევიკებს ხავი შეჰკრან ბურჟუაზიასთან. ამ განზრახვას იგინი „დემოკრატიულ ფორმაში ახვევენ". ვოლგაზე მათ დაარსეს „შრომის არტელი" და სხ. ბოლშევიკები ეხლა კოოპერატივებსაც კარგად ეკცევიან, და ხომ გახსოვთ, როგორ სდევნიდნენ კოოპერატივებს და როგორ უწოდებდნენ მას კონტრ-რევოლუციის კერას. ძველი გენერლები ჯარში შეუშვეს და ყურსაც მიუწოებით უგდებენ მათს განკარგულებას.

ასევე ეკცევიან კადეტების პროფესორებს. ახლა ორივე ბანაკი ერთად ჰმუშაობს. ხალხს გული აუცრუვდა ბოლშევიკებზე. დიდძალმა ხალხმა გული აიყარა და დასტოვა უგულისნებოთ ბანაკი.

მშრომელთა გასვლა ბოლშევიზმიდან, კიდევ არ ადნიშნავს, რომ ისინი მენშევიზმისკენ გადიხარნენ, არა ისინი საძუდამოდ გავიდნენ სოციალიზმისგან. ეს აშკარად ეტყობა, განსაკუთრებით მშრომელთა პრესას. „პრავდა" 8 ათასი ცალი სალდება: მენშევიკების „ნოვაია ლუჩი" 3 ათასი. საერთოდ, გაზეთების ტირაჟმა ერთი ათად დაიწია. მენშევიკები და ე—ბები თანდათანობით ჩრაველდებიან საბჭოებში. განსაკუთრებით მენშევიკების გაქცევა ძლიერდება. ბოლშევიკები მიხვდნენ თავიანთ უბედურობას და ძალას მიჰმართეს. არჩევნებზე ხშირად ჰგზავნიან ხალმე შეიარაღებულ წითელგვარდიელებს. არჩევნებზე, იგინი საიდუმლო ხმის მიცემის წინააღმდეგ გამოდიან. მენშევიკურ პრესას ისევ სდევნიან. მცირე საქმისთვის რედაქტორებს საბართალში იწყევენ. მენშევიკებიც თავის გამართლებას საგაზეთაციოდ იყენებენ.

ბოლშევიკებში განხეთქილებაა. მემარცხენე კომუნისტები, კოლოსტაის მეთაურობით პარტიიდან გავიდნენ და ჰკიცხავენ ლენინის „შემთხვეულ" პოლიტიკას, ბოლშევიზმიდან გადიან „მემარჯვენენ" ელემენტებიც, წვიდა, მაგალითად რიაზანოვი. ლენინი რადაც საფრთხეზე ლაპარაკობს, მოუწოდებს ლაშქრის შესაქმნელად და საჭიროდ სთვლის იძულებით მობილიზაციასაც. ლენინს თანდათანობით ეპარება თავში ფიქრი „პირად დიქტატურობისა" და მზადებასაც შეუდგა. ფინელ დემოკრატიასა და ბოლშევიკების შორის სერიოზული შუღლია. ამიერ-კავკასიის დამოუკიდებლობა პეტროგრადში ჯერ არ უწყიან. კავკასიიდან გაგზავნილი რადიო ბოლშევიკებმა ხელთ იგდეს და შეაჩერეს.

უკრაინაში

ვაჭარ-მრეწველთა ყრილობის რეზოლუცია.

ვაჭარ-მრეწველთა და ფინანსისტების ყრილობაზე მიიღეს შემდეგი რეზოლუცია: „ყრილობა მიესალმება გენერლის მიერ გამოცხადებულ მიწაზე კერძო საკუთრების აღდგენას. თავისუფალ სუდგა-გაყიდვის პრინციპი საფუძვლად უნდა დაედვას საადგილმამულო პოლიტიკას. შრომის საკითხის შესახებ რეზოლუციაში ნათქვამია, რომ რუსეთის დროებით მთავრობა მიერ გამოცემული კანონი უნდა გადასინჯოს. 1917 აპრილის 23 გამოცემული დებულება ქარხნების კომიტეტების და უხუცესთა საბჭოს შესახებ უნდა მოისპოს. კოლექტიური ხელშეკრულებანი უნდა გაუქმდეს. გზათა მინისტრმა ბუტენკომ თავის სიტყვაში სხვათა შორის სთქვა „ეს ყრილობა პირველი საწინააღმდეგოა ბურჟუაზიულ და ინტელიგენტურ ძალების გამოცხადებისა".

დონეცის და თაგრიზის რესპუბლიკის კომისრების დახვრეტა.

დახვრიტეს დონეცის და თაგრიზის რესპუბლიკის კომისრები. „ვეჩერნაია ზვეზდა"-ს ვორონეჟიდან ატყობინებენ, რომ პოლტავის გუბერნიის მირგოროდის მაზრის 42 გლეხი დახვრიტესო.

ზალეხკის განცხადება.

გენერალ მაიორმა ზალესკიმ „ნაშიუგ"-ის თანამშრომელს განუცხადა: „მე მომიწოდეს წესიერების აღსადგენად. იძულებული ვიქნები სამხედრო დროის კანონებით ვიხელმძღვანელო, რომ ყოველივე ქონების პატრონებს თავიანთი უფლება მივაბრუნო. უპირველეს ყოვლისა ეს ეხება ქონების პატრონებს, რომელთა საკუთრება განსაზოგადოდეს.

უკვე გავეცი ბრძანება გუბერნიის საადგილ-მამულო კომიტეტის შეპყრობის შესახებ. მე იძულებული ვიქნები ზომები მივიღო ადგილობრივ ორგანიზაციების წინააღმდეგაც. არავითარი ყრილობა და კრება მთავრობის ნებადაურთველად არ შესდგება. თუ მუშათა დეპუტატების საბჭო უარს განაცხადებს იმ პირობების აღსრულებაზე, რომელთაც თვით ცხოვრება უკარნახებს, მე იძულებული ვიქნები საბჭო გავრეკო და უკიდურეს შემთხვევაში კიდეც დავატუსაღო.

პოლიტიკური წყობილების შეცვლა

უკრაინაში გერმანელებმა რადიკალურად შესცვალეს პოლიტიკური წყობილების მთავრობის სათავეში გეტმანი ჩუყენეს. რადა დაშლილია. მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ დანიშნეს კადეტი ცნობილი დიპლომატი. იუსტიციის მინისტრად შუბინსკი. გეტმანმა უკვე გამოსცა რამდენიმე დეკრეტი. მთავრობა ებრძვის მეამბოხეთ.

ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

თბილისი.

მთავარ კომიტ. კრება. დღეს, ნაშუადღევის 1 საათზე შესდგება მთავარ კომიტეტის კრება. განსახილველია მეტად საყურადღებო საკითხები.

მთავარ კომიტეტ. გაფართოებული კრება. კვირას, მაისის 26, დილის 10 საათზე შესდგება საქ. ეროვ. დემოკ. პარტიის მთავარ კომიტეტის კრება პროვინციელ წევრების მონაწილეობით. განსახილველია ფრიად საყურადღებო საკითხი პოლიტიკურ მდგომარეობის შესახებ. სოფლად მცხოვრები მთავარ კომიტეტის წევრები ამ კრებას უნდა დაესწრონ.

V თბილისის უნივერსიტეტი. პროფესორთა საბჭომ 21 მაისს ე. თაყაიშვილს მისი სამეცნიერო ღვაწლის გამო ქართული არქეოლოგიის წინაშე და მისი 28 წლის მოღვაწეობის პატივსაცემლად ქართული არქეოლოგიის დოქტორის ხარისხი მიანიჭა honoris causa.

იმავე სხდომაზე საბჭომ დაადგინა უნივერსიტეტში მეცადინობა გაგრძელონ 12 ივნისამდის.

საბხედრო გზაზე. დარიალის ხეობაში მდგომარეობა არ შეცვლილა. ლტოლვილებს თავს ესხმიან ბრეკენები და ინგუში ავაზაკები. ხიდი შეაწყრეგულია. ყაზბეგში სიმშვიდეა. გზის ერთ ნაწილს იცავენ ინგუშები კავკასის ბოლშევიკებთან ერთად ლარსიდან კავკასამდის ბოლშევიკები დაინგუშები დგანან, ხოლო ყაზბეგიდან ლარსამდის ქართულ პოლკის დარიალის რაზმის ჯარისკაცები.

კავკასის გზაზე. ოსმალთა შემოსვლის შიშით ქალაქში დიდი მოძრაობაა. რიერიდან დაწყობილი გოლოვინის პროსპექტი, ოლდას ქუჩა და კავკასისკენ მიმავალი გზა საკვები ურმებით, ეტლებით, ფურგუნებით „ტაჩკებით" ავტომობილებით და სხ. მრავალიც ქუეითად მიდის. ბარგი რაც ვერ მიაქვთ ჩალის ფასად იყიდება. ხალი და ფარდაგები, რომელიც წინედ 500—600 მან. ჰღირდა ღღეს 50—60 ანეთად იყიდება. გამყიდველები ნიკოლოზის და კერენსკის ფულებს ითხოულობენ. დიდძალ ფულს იძენენ გზისთვის. ავტომობილში თითო სული კავკასამდე იხდის 500—600 მანეთს, ფურგუნ 6000 მანეთად ჰქირაობენ. ქალაქიდან განსაკუთრებით სომხობა იხეწება.

ლტოლვილები. დადგენილია ძალებულ იქმნას ზომები, რომ ლტოლვილები არ წავიდნენ იმ ადგილებს იქით, სადაც საკვები პუნქტებია და ჯარი ჰყარაულობს.

8000 ლტოლვილ ბერძენს რომელნიც მე-80 ვერსზე იმყოფებიან ნება დართეს, გემგზავრონ მცხეთაში.

ნოე ეორდანია ბათომიდან თბილისს დაბრუნდა.

წერილების გაგზავნა ბათომში. ბათომში წერილების გაგზავნის მსურველებმა კონვერტზე მისამართის წინ უნდა წაწერონ რუსულად: ნატანები, ამიერ კავკასიის სახავო დელეგაციას.

ოხების ეროვნული ყრილობა. მაისის 28 (ახ. სტ.) სოფ. ჯავაში ოს-

თა ეროვნულ საბჭოს მიერ დანიშნული მესამე ეროვნული საერთო ყრილობა. ყრილობაზე უნდა დაესწროს ათას მცხოვრებელზე ერთი წარმომადგენელი.

ოზურგეთის გარშემო. შინაგან საქმეთა მინისტრმა წინადადება მისცა ოზურგეთის ქალაქის თავს დაუყოვნებლივ დაბრუნდეს ოზურგეთში, რომელიც ოსმალეთმა აიღეს და შეუდგეს თავისი მოვალეობის ასრულებას.

ლტოლვილთათვის მცხეთაში დანიშნულია ორი საგანგებო მატარებელი—პირველი დილის 7 ს. 13 წ. მეორე 3 ს. 40 წ.

მთავრობამ დაადგინა საქართველოს. საგზაო რკინის გზაზე არც ერთი ავტომობილი არ გაუშვას, გზათა სამინისტროს უნებართვოდ.

თერგის სახალხო ხაბჭომ დაადგინა სხვა და სხვა მოსაზრების გამო ლტოლვილები არ გაუშვას კავკასიაში, რის გამო ისინი სად. ლარსში შეაჩერეს. გაუშვებენ მხოლოდ იმათ, რომელნიც გზაში დარჩნენ.

კავკასიის ქალაქის თავის შუამდგომლობის თანახმად, სად. კობზე დატოვებულ ოთხი ავტომობილის საკითხის შესახებ, მთავრობამ დადგინა კავკასიის ქალაქის თავს მხოლოდ ორი ავტომობილი გადასცეს.

სად. ლარსიდან სომეხთა ეროვ. საბჭოს ატყობინებენ: „23 მაისის მთელი დღე ინგუშების სად. ლარსიდან კავკასიაში ლტოლვილებს არ უშვებდნენ. სადამის ლტოლვილები იძულებულნი გახდნენ უკან დაბრუნებულიყვნენ. მრავალი ლტოლვილი სად. ყაზბეგში არის“.

გაძარცვა. ვორონცოვის ქ. № 56 მოვაჭრე მაწედ ჯალალოვმა მილიციის უფროსს გაუცხადა, რომ იმის მაღაზიიდან 200,000 მან. საქონელი გაიტანეს.

ქართული სამხედრო კავშირი კვირას, 2 თებერვალს ქ. ს. კ. ჰმართავს ეროვნულ ქალ-ვაჟთა მომღერალთა გუნდის კონცერტს. პროგრამაში მხოლოდ ქართული სიმღერებია.

მცხეთე უბნის ქართველ ქალთა წრე ნიშნავს წლიურ კრებას კვირას, 2 ივნისისთვის ანგარიშის განსახილველად და საარჩევნო კომისიის ასარჩევად. კრება დაიწყება დილის 11 საათზე, ხარფუხის განათლების საზოგადოების სასწავლებელში. სუფ.-სარკინის ქუჩა № 48.

ქართველ ვაჭარ მრეწველთა შორის. მაისის 26 (ახ. სტ.) საზოგადოების შენობაში დანიშნულია თბილისის ქართველ ვაჭარ-მრეწველთა საზოგადო დამფუძნებელი კრება. კრება დაიწყება დილის 11 საათზე.

ბორი

გამოცდის დროს. ბორის ქალების გიმნაზიის შეგირდთა გამოცდის დროს, ფილიგვის ქალმა სილა გაჰკრა ლათინურის მასწავლებელს კაგტანს. გიმნაზიის დირექტორმა კინწუა აშვილმა აცნობა ეს კომისარიატს. კომისარმა მიიწვია ფილიგვა კომისარიატში, ჩამოართვა ჩვენება და გაანთავისუფლა.

ფერშალი შოტი. „ბოლშევიკ“ ფერშალ შოტს წინადადება მიეცა შვიდი დღის განმავლობაში დასტოვოს ბორის მაზრა და გადასახლდეს ბორიდან.

„ალალატი“. 18 მაისში თბილისის ქართულ მსახიობთა მიერ წარმოდგენილ იყო ქართულ ენაზედ, საზეფხულო დარბაზში „ალალატი“ წარმოდგენამ კარგად ჩაიარა და ხალხი კმაყოფილი დარჩა.

ა. ახათიანის მოხსენება. კვირას, 19 მაისს ბორის საკრებულოს საზეიმო დარბაზში ა. ახათიანმა მოხსენება წაიკითხა შესახებ საქართველოს პოლიტიკური მდგომარეობისა და საგარეო და საშინაო პოლიტიკისა. ხალხი მოხსენებას ბოლომდე დაესწრო.

ამიერ კავ. მთავრობაში

მთავრობის დელეგაცია გუმბრიახკენ. 22 მაისის სხდომაზე მთავრობამ დაადგინა თბილის-გუმბრის რკინის გზის ლინდგზე გაგზავნოს დელეგაცია. მენშევიკების „მესამეტ“-ის და „დაშნაკცუტუნ“-ის წარმომადგენლებისაგან და სოხოვოს მაჰმადიანთა პარტიების მეოთხეს დახმარება ადმოუჩინონ დელეგაციას სადახლო-სანდარის ხაზზე, თუ მათ შეიარაღებული ბრბო დაესხა თავს.

წითელ გვარდიის საპირიოებისთვის გადაიდო 100,000 მან. ამასთანავე საგზაო მინისტრს დაევალა მთავრობას წარუდგინოს წითელი გვარდიის საპირიოებათა დაკმაყოფილების ხარჯთ აღრიცხვის პროექტი. კავკასიის მთავარსარდალს დაევალა ზომები მიიღოს ამიერკავკასიის რესპუბლიკის სამხედრო მმართველობის რეორგანიზაციის ცხოვრებაში გასატარებლად.

ლტოლვილთა ბედი. მზრუნველობის მინისტრის მოხსენებით 300000 ლტოლვილთა კატასტროფულ მდგომარეობის შესახებ სად. ბაბაიკის რაიონში, თბილისისაკენ გზის შეკვრის გამო. მთავრობამ დადგინა ეხლავე მიღებულ იქნეს ზომები გზის გასახსნელად. მზრუნველობის მინისტრს დაევალა შეიუშაოს ლტოლვილთა სისტემატიური მოძიებობის გეგმა და მოელაპარაკოს გენ. ნაზარბეკოვს ლტოლვილთა გუმბრში დაბრუნების შესახებ.

გზათა მიმოხვლის მინისტრმა თბილისიდან ქუთაისამდე დეპეშით ცნობა გაგზავნა, რომ მაქმადი მილიციის უფროსად დანიშნა სერგინ-ბეგოვი. ამასთანავე რადგანაც განჯის საზოგადო თავდაცვის კომიტეტის მოქმედების ვადა გავიდა ყველა ხელნაწერ კომიტეტის გახარგულებაში მყოფი რკინის გზის მცველები სადრაგინ ბეგოვის განკარგულებაში გადადის, ხოლო განჯის საზოგადო თავდაცვის კომიტეტი სწყვეტს მოქმედებას.

მინისტრებს ჯამაგირად დანიშნათ დღეში 50 მან. მინისტრთა ამხანაგებს—45 მან. დღეში.

გაქრა

მაქოელ ჯარის საბჭოთა ორგანიზაციაში არჩევნებს აუქმებენ. „ყარის“ და „არტაანის“ გემები, რომლებიც ბოლშევიკების მთავარ ძალად ითვლებიან—მრავალმა მეზღვაურმა დასტოვა. მაქოდან მრავალი მაჰმადიანი—კაპიტალისტი გაეშურა სპარსეთში და ეზზედ-ოუმტში დაისადგურა. (ხ. ტ.)

გათრეგში

მათომიდან მაისის 19 წამოსული პირები გადმოგვცემენ, რომ მათოაში ჯავ ნელი ცხოვრებაა. ოსმალეთიდან მათომში მოსული ჟანდარმერია და პოლიცია, პოლიციელები სასტიკად იცავენ წესიერებას და დისციპლინას. ძალიანები ლია. სამრეწველო დაწესებულებებში მუშაობა იწყება. პური გირვანქა 6 შაურად ფასობს. იყიდება თეთრი ფქვილიც. ეტლით გაგზავნა 2 მანეთი. გაპირებაში არიან ტყეები. მათომში თბილისის ყველა გაზეთებს ღებულობენ. ოსმალეთის მთავრობა მეტად დაინტერესებულია გაზეთებით.

გუმბრი

გუმბრიდან ჩამოსულების სიტყვით ქალაქში სიწყნარეა. ლტოლვილები თანდათანობით ბრუნდებიან. მოსახლეობას იარაღი ეჭყარეს. არავის არას უშავებენ. ქალაქს იცავს მილიცია და 200 ასკერი. მართველობა მეჯლისად შესცვალეს. ჯარის ნაწილი სადგურზეა დაბანაკებული.

სასურსათო საქმეთა მინისტრის გრძანება.

№ 6. 24 მაისი 1918 წ.

ვინაიდგან ამიერკავკასიისთვის სურსათის გადმოზიდვა მეტად გაძნელდა, ვბრძანებ, რომ მცხოვრებლებს ძალით ასრულებინონ კვლავ ყველა ბინადან თბილისიდან ყაზბეგ-კავკასამდე სურსათის გადატანა გადმოტანის ყოველგვარი საქმე.

სურსათის გადმოზიდვაში მიეცემათ ფუთზე 13 კაპეიკი (ერთ ვერსის გზა).

თუ სამინისტროს განკარგულებაში გადმოსული სატრანსპორტო საშვალებანი გამოუყენებელი დარჩება—შეიძლება მათი ლტოლვილების საჭიროებათათვის გამოყენებაც, ამისთვის საჭიროა აიღონ საგანგებო ნებართვა მზრუნველობის მინისტრისაგან ან და ეროვნულ ორგანიზაციებიდგან. ამასთან ლტოლვილებს სატრანსპორტო საშუალებათა გამოყენების გამო გადახდიდგინებენ ხსენებულ დაწესებულებათა მიერ გადაწყვეტილ ფასს.

ამ ბრძანების სისრულეში მოყვანა ევალება სამინისტროს განსაკუთრებულ რაზმის უფროს შტაბს კაპიტან უტოევს, რომელსაც ვავალებ: თვალყური ადევნოს ყველა საბარგო ურმებს, ფურგუნებს და სხ. სატრანსპორტო საშუალებათ, რომელნიც სამხედრო გზაზე მუშაობენ.

ამ ბრძანების დამრღვევნი პასუხისგებაში მიეცემიან მომრიგებელ მოსამართლეთათვის საველდებულო წესების 29 მუხლის თანახმად (კანონთ კრებული 15 ტ. 1914 წ. გამოცემა) დროებით მთავრობის მიერ 1917 წ. მარტის 17-ს შეტანილი რედაქციით.

სასურსათო საქმეთა მინისტრი ხაინი.

ლტოლვილთა გასვლა სამხედრო გზით

მოწყალების მინისტრ გ. ს. ძამოევის თავჯდომარეობით საუწყებათაშორისო თათბირი მოხდა გამოქცეულთა წესიერ მგზავრობის მოსაწყობად სამხედრო გზაზე. დადგინდა: 1) დაარიდეს საბჭო ხუთის კაცისაგან; 2) მცხეთიდან კავკასიამდინ მიეწყოს სასურსათო პუნქტები, სადაც ავადმყოფთა რაზმიც იქნება გაჩერებული. 3) თბილისიდან მცხეთამდე მოუწყობა ისე, რომ დღეში სამჯერ იარეს საგანგებო მატარებელმა გამოქცეულთა გასამგზავრებლად; 4) საქმის კარგად მოსაწყობად მინისტრის რაოდენობე რწმუნებული უნდა დანიშნონ, რომელთაც დაევალებათ სასტიკი თვალყურის დევნება. რამდენიმე პირი უკვე დანიშნულია და კიდეც შეუდგნენ მოვალეობის შესრულებას, როგორც მგზავლითად, სეიმის თავჯდომარის ამხანაგი ტიგრანიანცი და პორუჩიკი ივანიანცი.

სამინისტროსთან ყოველგვარი ზომაა მიღებული ლტოლვილთა წედის შესაბამებულად. შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით სამხედრო გზის მცველნი გაძლიერებულ იქნნენ.

ბორმანელი მრეწველები და შრომის სამინისტრო

მაისის 23 შრომის სამინისტროში მოვიდნენ: შავი ქვის საბჭოს მრეწველთა წევრი პაპავა, ჭიათურაში ბიმჭედ. გილზენკირის საზოგადოების წარმომადგენელი ლაპუსინოფეცერი. ალიზხულ პირებმა საზოგადოს ბრძანის მინისტრს დახმარება ფოთის ნავთსადგურში და ჭიათურაში მუშაობის მოწყობის და ბუზების და მათ უფროსების შორის კეთილი დამოკიდებულების დამყარებისათვის. ისინი თანახმა არიან კოლექტიური ხელშეკრულება დასდონ ბუზებთან. ამისთვის საჭიროა ფოთიდან ბუზების წარმომადგენლები მოიწვიონ. აგრეთვე მუშათა და ჯარისკაცის საბჭოს საორგანიზაციო ცენტრის წარმომადგენელი. როგორც გამოირკვა გილზენკირხის საზოგადოებისათვის ეს საქმე იმდენად სერიოზულია, რომ ისინი მზად არიან მუშებს დიდი ჯამაგირი მისცენ მხოლოდ მუშაობა განაგრძონ.

თეატრი და ხელოვნება

ოპ. „ჭრიჭინა“.

„ჭრიჭინეს“ მუსიკის გარჩევის შემდეგ, (იხ. „საქართველო“ № 98), გამოვთქვათ ჩვენ შთაბეჭდილებას, თუ რაგვარ შეასრულეს არტისტებმა თვეანი. დანიშნულია. ჭრიჭინე რ. კალანდაძე—ალალ ვასას ტკბილი ხმა აქვს. სამ ჯ შვილი უკვე ცნობილი. მონაწილეობენ: მ ხ ა ი ლ ო ვ ა ს, კურბატოვს, ლ ი ნ ე ბ ს, დ ვ ი თ ა შ ვ ი ლ ს, ნ ი კ ო ლ ა ძ ე, ი ო რ ა ნ ი ხ ვ ი ლ ს, ბ ე ლ ჩ ე ნ კ ს უ ნ დ ა და სხვას. ოქტ ი ბ ე ლ ი ბ ე ბ ი ე ბ ი ყ ო ნ ბ ო ლ ო თ. ყველანი სიხარულით და თანაგრძნობით იყვნენ ღებულნი. ხელი შეუწყეს საერთო საქმეს და სიამოვნებასთან ერთად დიდი ნუგეში მოგვცეს ამით, რომ ამისთანა გაჭირვებულ დროს: შიმშილთან, წყურვილთან, სისხლის დვრასთან ასეთი შრომა და ადამიანური გრძნობა დაუდგეს საფუძველად. ლოტბარად და სულის ჩამდგმელად იყო ნიკო ქართველიშვილი, რომელმაც თავის შრომით და გულწრფელობით მადლობა დაიმსახურა.

სერიოზულად რომ გავარჩიოთ, რა თქმა უნდა, ბევრი შეუწყნარებელი ნაკლი აქვს. მაგრამ, ამასთანავე ნუ დავივიწყებ, საერთოდ ოპერა ჩვენში საფუძვლიანად უნდა შეიცვალოს. ეხლანდელი „დრამა-ოპერა“ წარმოადგენს ტრაფარეტულ ხელების ფართი-ფურთს. მთელი „დრამა“ მომღერლის ასრულებისა გამოიხატება ქანაობაში, თვალების ზეცად მიპყრობაში და სანტიმენტალობაში. არტისტ-მომღერალი მოკლებულია გონივრულ, ბუნებრივ მსახიობობას. იმ დროს ყველა გაუვიდა, როდესაც მომღერალი მხოლოდ ჩვენ სმენას ეალერსებდა და გრძნობას ეღვიძებდა. ეხლა-კი მსახიობი უნდა ესაუბრებოდეს როგორც გრძნობას, ისეც გონებას. იმ მუსიკამაც, რომელიც მხოლოდ სილამაზით იქცევდა ყურადღებას—თავის დრო მოჰპამ.

ჩვენ-კი მოვითხოვთ მუსიკამ მოგვიბლოს თავის სილამაზით, სინაზით და დაგვატკბოს თავის გონივრობით, შინაარსით.

აი, ეს არის ეხლანდელი ჯან-საღი ჰარმონია.

ილიკო აბაშიძე.

ქალაქის საგზეოში

მაისის 22 არაჩვეულებრივი კრება

თავმჯდომარეობს საბჭოს თავჯდომარე ა. ხ. ლომთათიძე. იგი სიტყვით მიმართავს საბჭოს და ადნიშნავს, რომ თანახმად საბჭოს დადგენილებისა პეზიდიუმმა მთავრობას მოსთხოვა ცნობები ოსმალების მიერ ბუმბრის ადგილისა და მის შემდეგ თბილისიკენ წამოსულით შექმნილ მდგომარეობის განსამარტებლად. შემდეგ თავჯდომარე თანდათანობით აცნობს საბჭოს ამბების მსვლელობას. აზრების დასამტკიცებლად კითხულობს ამონაწერებს სხვადასხვა დოკუმენტებიდან. ამ მიზნით წაიკითხა ა. ი. ჩხენკელის დეპეშა მაისის 15 თარიღით, რომელშიც იგი ურჩევს მთავრობას, რომ დაუთმონ ოსმალებს რკინის გზა და იქამდის არ მიიყვანონ, რომ საბრძოლველად გამზადებულნი წამოიყვანონ, რადგან ამას მოჰყვება მცხოვრებთა აწიოკება და საგზეოში მოქმედებათა განახლება. დასასრულ თავჯდომარე აქვეყნებს მთავრობის უკანასკნელ დეპეშას, რომელიც მიმართულია ჩხენკელისადმი. ამ დეპეშაში ნათქვამია, რომ „ეკმნილი მდგომარეობა აუტანელია, საჭიროა ორ კვირის განმავლობაში გადარჩენის ოსია თუ ზავი?

შემდეგ ამისა თავჯდომარემ აღნიშნა, რომ უამისოდაც ოსმალთა ჯარები ამიერკავკასიის ხეიშვანლოვან პუნქტებს იპყრობენ.

ოსმალები ისევ იპყრობენ ბიზურგეთს და სხვ. პუნქტებს. ახალციხეში ზარბაზნების სროლაა. ალბად, ქალაქი ალყაშემოერტყმულია. ბორჯომი მაინლობლად მოკმედობენ თბილისის წითელგვარდიელები. შემდეგ ოპერატორი ლაპარაკობს ხაზიმ ფაშას და მის ამალის განჯაში ჩასვლისა და მის მხიარულად მიდგების შესახებ. აღნიშნავს აგრეთვე, რომ სადგური ლარსი ინგუშებს დაუჭერიათ. მისი აზრით ლარსის დაშვერი რაზმი ბოლშევიკური რაზმია.

ყველა ზემოხსენებულის გარდა ცნობები მოვიდა, რომ ოსმალთა რამდენიმე რაზმი მოიწევს სხვადასხვა მიმართულებით, სხვათა შორის, როგორც ჩანს, მათი რაზმი მოდის თბილისისკენაც, თუმცა ამის შესახებ დანამდვილებითი ცნობა არა გვაქვს.

ასე რომ ილიუზიებით თავს ვეღარ გავიცთობთ.

უნდა გადავწყვიტოთ საკითხი თუ როგორ უნდა შეხვდეს ოსმალოდნელ ბებს თბილისი. რევოლუციურ ორგანიზაციების ალმასრულებელ ორგანოთა კრებაზე მაისის 20 გადაწყვიტეს: 1) დაიცვან ქალაქში წესიერება და 2) თბილისის დასაცავად გამოიყენონ ყველა ძალები. შესდგა თავდაცვის საგანგებო კომიტეტი. კომიტეტში შედიან: ნ. რამიშვილი, საზეიმო მინისტრი გიორგაძ, მთავარსარდალი, წითელ გვარდიის წარმომადგენელი, ბუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს და ქალაქის თვითმართველობის წარმომადგენელი. ხსენებული ორგანო მთელ თავის ძალებს ქალაქში ყოველგვარ ანარქიის მოსასპობად და ქალაქის დასაცავად მოიხმარებს. იყო წინადადება, რომლის თანახმად ქალაქის დასაცავად ყველა მცხოვრებლები უნდა შეიიარაღებინათ, მაგრამ ჯერ-ჯერობით ეს ღონისძიება არ იქმნა მოწონებული. თავჯდომარე თავის სიტყვას ასე ათავებს: „თუ ჩვენ დამარცხება მოგველის,—ვიე დაგმარცხდეთ,—მაგრამ მტერს მონურად კი ვერ შევეგებებიო. (ხანგრძლივი ტაში).

ქალაქის თავი ს. ილიკოვ ლომაშვილი, რომ მაინცდამაინც ... ლარსის ინგუშების მიერ დაკავების დიდი ნაშვნელობა არა აქვს, რადგან იგი საოპერაციო ხაზის იქითაა. წინათაც ლარსი მთელ კვირაობით ყოფილა ინგუშების ხელში. რაც შეეხება საერთოდ საზეიმო გზას—მის ხელში ჩასაგდებად არავინ ზრუნავს.

შემდეგ, ქალაქის თავი იძლევა წინადადებას, გადასწყვიტონ: გაიგზავნოს თუ არა ქალაქის წარმომადგენელი თავდაცვის კომიტეტში. პრინციპიალურად თავდაცვისათვის ყველანი მზად უნდა იყვნენ. ქალაქის გამგეობამ და გამგეობის ოსანაბლურებმა საერთო კრებაზე გადასწყვიტეს, რომ ერავითარ შემთხვევაში ქალაქი არ დასტოვონ. წესიერების დაცვას კისრულობს გამგეობა. მცხოვრებლებმაც უნდა გამოიჩინონ სიმტკიცე ძმეწუეების დროს ხელიერად არ უნდა დაეცვნენ.

ხ. ე. ე. ხანდანოვი. კითხულობს; ღებულია თუ არა ოსმალების მიერ კარაკლისი? საიდან მივიდა განჯაში ხაზიმ ფაშა? გაქვთ თუ არა ახალი ცნობები გენერალების მიერ ამიერკავკასიის დამოუკიდებლობის აღიარების შესახებ.

ხ. ა. ნ. ხუდადოვი. კითხულობს: ვის წარმომადგენლად ითვლება თავდაცვის კომიტეტში ნ. რამიშვილი?

თავმჯდომარე ადნიშნავს, რომ კარაკლისის ალების შესახებ ცნობები არაა მიღებული. რომელ გზით მივიდა ნაზიმ-ფაშა განჯაში—ეს მთავრობამ არ იცის. დამოუკიდებლობის შესახებ არავითარი ახალი ცნობები არაა მიღებული. ნ. რამიშვილი ... ვოვაცკის კომიტეტში შედის, როგორ ... ავრეთ-ბის წარმომადგენელი.

ხმოხ. მ. ი. ბერბერიანი. წინადადებას იძლევა, რომ ... ვინაიდგან საჭიროა კარაკლისელთა კითხვების ფრაქციებში გადაწყვეტა, ამიტომ სასურველი იქნება კრების ცოტა ხნით შეწყვეტა.

დარბაზი ხალხით სავსეა. გამოსვლა—შეუძლებელია. კითხ. შემდეგ საკითხი კრების შეწყვეტის შესახებ,—მოხდა თუმც ყველა ფრაქციები პრინციპიალურად ... ხალხის თავისუფლების პარტიის წინადადებას.

ხმ. ა. ნ. ხუდადოვი. ადნიშნავს, რომ ნაბდელ თავდაცვისათვის საჭიროა ერთი ხება. ამ რეგა ყველად შეუძლებელია. საჭიროა საკ... საზეიმოცხელო ბრძოლა მტერთან. საჭიროა მიგვაბა ... ადგენ ... ეს ... ბინ, რომელთაც თავდაცვა ეუცილებელ საჭ როგად მიჩნიათ. ამიერკავკასიაში—კი საზეიმო დელეგაცია, ფარულ დიპლომატიის საშვალებით, ვიღაცის მოტყუებას ცდილობდა, მაგრამ თვითონ კი დარჩა მოტყუებული. ამიერკავკასიისათვის შეუძლებელია სხვა თავდაცვა, გარეშე საერთო რუსეთის მასშტაბში წარმოებელ თავდაცვისა. (ოვაციები და ტაში: ვაშა!) აუცილებელია, რომ რუსეთის ყველა ცალკე მხარეები შეერთდნენ ერთ ფედერატიულ რესპუბლიკაში. თუ რუსეთს არ შეუერთდით გერმანეთი კავკასიას თავის იმპერიალისტურ ზრახვათა ბაზად გადააქცევს. კმარა შიფრიან დეპეშებით წარმოებული პოლიტიკა. კმარა ამდენი რევერანსები მასის წინაშე. თუ მცხოვრებლებს არ ჰსურთ თავის დაცვა, ისინი ლირსნიც არ არიან არსებობისა (ტაში) საჭიროა, რუსეთთან შეერთება! (ოვაციები და ხანგრძლივი ტაში).

ხმ. ი. ფ. ხაჩენოვი ადნიშნავს, რომ ოსმალებმა თავის საქციელით უკვე დაარღვიეს ამიერკავკასიის დამოუკიდებლობა. ამიერკავკასიის დამოუკიდებლობა დაარღვია იმ სახელწ ფომ, რომელმაც პირველად აღიარა იგი. ხმოსანი ადნიშნავს, რომ უნდა თავდაცვათ თბილისში შემოსვლელი გზები და არა თვით თბილისი, რიგრ ... ქალაქ, რადგან ეს დიდ ... ლომ მხვრპლს შეწირავს (ტაშ.) ოსმალები იმით არიან ძლიერნი, რომ მათ ერთი ნება ამოქმედებთ. ამიერკავკასიას ეს ერთი ნება არა აქვს. აქ ერთი მეორის საწინააღმდეგო ნება-სურვილები მეფობს. საბჭომ უნდა განაცხადოს, რომ საჭიროა თავდაცვა, მაგრამ, ამავე დროს საჭიროა რუსეთთან შეერთება (ოვაციები, ტაში, ვაშა! ... ბილი. ხმები: მართალია, ...). დასასრულ სემენოვი წინადადებას იძლევა, რომ ქალაქის თვითმართველობამ თვით შეადგინოს საზოგადოების დაცვის კომიტეტი, სადაც შეეყენენ ქალაქის მცხოვრებთა ყველა ელემენტე-

ბი. დასასრულ ორატორი აყენებს ორ თეზისს: 1) რუსეთთან შეერთება (ტაში) და 2) საზოგადოებრივ თვდაცვის კომიტეტის შედგენა.

ხმ. დ. კ. გეგეშიძეანი. (ს.-დ.) ეკამათება ა. ნ. ხუდადოვს და ი. სემიონოვს. იგი აღნიშნავს, რომ ხსენებული ორატორები ფრაზებს და ყალბ იდეალებს ეფექტებს უფრო მეტ ყურადღებას აქცევენ ვიდრე საქმეს.

ხმოსანს ყოველდ შეუძლებლად მიაჩნია საერთო რუსეთის მაშტაბით თავდაცვის საქმის წარმოება. ამიერკავკასიის დამარცხება მოჰყვება მთელ რუსეთის დამარცხება.

ხმ. თარხანოვი. (სოც. რევ.) აკრიტიკებს მთავრობის პოლიტიკას. დიდხანს ჩერდება მთავრობის შიერ ამიერკავკასიის დამოუკიდებლობის გამოცხადებაზე.

ხმ. ოხ. ბარათაშვილი (დემ.) ლაპარაკობს ამიერკავკასიის დამოუკიდებლობაზე. უბნება ხუდადოვს, სემინოვს და თარხანოვს მიერ წარმოთქმულ აზრებს.

ხმ. ხ. ს. არუთიუნოვი აღნიშნავს, რომ ტყუილია ყბდა ილიუზიებით თავის გართობა და თავდაცვაზე ლაპარაკი. რეგულიერულ ჯარს ჩვენ ვერ შეეებრძოლებით. უნდა ვებრძოლოთ მხოლოდ ანარქიას.

ხმ. გ. ი. ხატისოვი დაწნაკცუტუნის ფრაქციის სახელით აცხადებს, რომ ფრაქცია ხელს დაუჭერს მთავრობას.

ხმ. მ. გრუზენბერგი. ებრაელთა ფრაქციის სახელით იწონებს მთავრობის მიერ წაყენებულ დინამიკებს.

დასასრულ მიღებულ რეზოლიუცია, რომელიც ჩვენს გაზეთში უკვე იყო დაბეჭდილი.

კორესპონდენცია

ქართლიდან

ხ. ჩოჩეთი. მაისის 3 (16) მიწას მიაბარეს ყველასგან კარგად ცნობილი მოძღვარი მ. ნიკო ხუციშვილი. მიცვალებულის გვამს მისდევდნენ 5—6 მახლობელ სოფლების ბერეთერები განურჩევლად წოდებისა. მრავალ მეცხვარეთაც კი მიეტოვებინათ თავიანთი საწყალი და ჩაბოსულიყვნენ მახლობელ მთებიდან „კეთილის ბუნების“ დასატირებლად. საგრთო ტირილ-გოდებაში ყურს მოჰკრავდით ასეთს სიტყვებს: —ჩვენო ერთგულო მოძღვარო... ჩვენო მესაიდუმლეო... ჩვენო დამრიგებელო და წინამძღოლო... ჩვენო ქომაგო... ჩვენო მასწავლებელო და სხვა.

გული იმედით ამევსო, როდესაც დავინახე, რომ ეფერებელს ხალხს მოეყარა თავი მოძღვრის პატივსაცემლად. ვიფიქრე—მაშ ყველფერი არ მოსპობილა ქვეყანაზედ, გული არ უნდა გავიტეხოთ-მეთქი და ვეცადოთ—„ბუნებანი კეთილნი“ ვიცვნეთ: დაგვფასებენ კიდეცა და ნაყოფსაც ნოიტანს ჩვენი გარჯილობა.

ეს დღე ნეტარად დათენილის მომაკის დღე იყო...

მართლადაც მ. ნიკოსთანა ფანგარო, ერთგულსა, პატიოსანსა და გაბედულს მუშაკს სოფლად ისევითად შეხვედებოდით.

განსვენებული ჯერ მასწავლებლად იყო ქვეყ, რამდენსაც სოფელში გახსნა სკოლები და მაშინვე დაიმსახურა სიყვარული და ნდობა სოფლებისა. მერე ეკუთხა ღვთელად და პირნათლად და უფრო გაბედულად განაგრძობ და ნაყოფიერს მოღვაწეობასა. ყველას კარგად მოეხსენება თუ, რას წარმოადგენდა რუსის სასულიერო მთავრობა უკანასკნელ 20—30 წლის განმავლობაში, როდესაც მ. ნიკოს ხმა ხშირად სჭექდა და ქუხდა საეპარქიო და საოლქო კრებებზედ.

როგორც ადამიანი, მ. ნიკო იყო მეტისმეტი უბრალო, მარტივი ცხოვრების მოყვარული და „კაი ბუკეტ მარილ“ კაცი; არ უყვარდა ხდიდრულად ჩაცმა-დახურვა, არც მედიდური იყო.

ბისს ლაპარაკს ბოლტებულ ნაწილად მოძღვრებითი კილო ჰქონდა, ბუნებით კი საოხუნჯო. თუ ვინმეს შეეჩხვედა რაიმეში წვრილმან სიყალბეს, მისთვის ეზადა ჰქონდა მწარე ირონია, რომლის სიმახვილე და ბუნებრიობა ყველას აკვირვებდა,—თუ ხელში ჩაუვარდებოდა საზოგადო საქმის მოდალატე, მაშინ ნიკო დაიქუხებდა და მორჩა: ან გამოსწორება, ან მიწასთან გასწორება..

სოფლის მღვდელმა მოახერხა შვილები საუკეთესოდ დაეზარდნა და გზაზედ დაეყენებინა და საკუთრივ შეძენილი მამული მშვენივრად დაემუშავებინა. დიდს ენერგიასა და ბუნებრივს ნიჭს უთავბოლო ქეიფსა და საჩივარ-გამოძიებას კი არ ანდომებდა განსვენებული,—კეთილსა და ნაყოფიერს საქმეს. ამითი აიხსნება, რომ ამ დიდებულმა კაცმა (ნახევრად განათლებულმა*) ასე ბევრი მოასწრო თავის ცხოვრებაში გაეკეთებინა და სიყვარული დაიმსახურებინა, არც მრავალი შეეწუხებინა და არც შიმშილი გამოეცადნა.

გულწრფელი სიტყვები წარმოითქვა მისს სიფლაგზედ სამღვდელოთაგან და მუშათაგან.

საუკუნოდ და მისამაძად იყოს ხსენება შენი, მწყემსო კეთილო და იშვიათო ადამიანო! შენ სიცოცხლითვე ხელთუქმნელი ძეგლი დიდგი ხალხის გულში.

მღ. ფ. კარბელაშვილი.

ნერილი რედ. მიმართ

მოქალაქე რედაქტორო!

ნება გვიბოძეთ თქვენი პატივცემული გაზეთის საშუალებით უღრესი მადლობა ვუძღვნათ იმ პირთ, ვინც ზნეობრივი და ნივთიერი დახმარება აღმოუჩინა ხირფუხის ქართველ ქალთა საზოგადოების ბიბლიოთეკას: ივ. პასტიანოვმა 25 მ. ქ. ნ. გვაზავამ 18 მ. და 3 წიგნი, ქ. მ. მაჩაბელმა 5 მ., დ. მეტრეველმა 5 მ., ნ. გლურჯიძემ 4 მ., გ. ოძელაშვილმა 2 მ. 50 კ., თ. იოსებაშვილმა 3 მ. 60 კ., მ. გურგენიძემ 1 მ. ელ. შათირიშვილმა 2 მ., ს. ჭიჭინაძემ 1 მ., ელ. დარბაისელმა 1 მ., ნ. ხოსიტაშვილმა 1 მ., ქ. თითბერიძემ 1 მ., ვ. ჩიკვაიძემ 1 მ., ნ. ბუაბიაშვილმა 1 მ, მ. ზაალიშვილმა 60 კ., ქ. კვეტარაძემ 60 კ., ბ. მიხ. გორგაძემ 30 წიგნი, ბ. ბალდავამ 5 წ., ი. გრიშაშვილმა 5 წ., დ. დარბაისელმა 6 წ., თ. ვარშავაძემ 9 წ., ვ. არჩუაძემ 1 მაგიდა 30 მანეთად ღირებული.

ვსარგებლობთ შემთხვევით და მადლობას უცხადებთ გ. ჩიკვაიძეს გაზეთ „ალიონის“, ბ. ფურქაძეს „საქართველოს“, „სახალხო საქმის“ "ვოზრაჟდენიეს“ და „ეშმაკის მათრახის“ შემოწირვისათვის, მესტამბე ბ. პიტნავას საზოგადოების წესდების და სხვასასყიდლოდ დაბეჭდისათვის და ასოთ ამწყობ არ. კავალიშვილს ხსენებულ წესდების აწყობისათვის.

გამგეობა იმედოვნებს, რომ ჯერედ ნორჩ ქალთა საზოგადოებას კვლავ არ მოაკლებენ დახმარებას.

მე-ნ-ე უბნის ქართველ ქალ. საზოგ. გამგ. თავმჯდომარე ნ. გლურჯიძე. ხაზინადარი ნ. შათირიშვილი.

*) სემინარიის 2 თუ 3 კლასიდან დაი ხოვეს „მოუსვენრობისა“-გამო. ავტ.

ექიმი

დონსინი

პარიზის და ბერლინის უნივერსიტეტის ყოფილი დიდი ხნის ასისტენტი

ილებს თვალის ტკივილებით ავადმყოფებს

დილის 10—12 ს. საღ. 4—7 საათამდე. მიხვილის პროსპ. 76. (საიკინის კბილის საექიმო).

ტელეფონი 7—38.

ექიმი

მ. ო. ზანდუკელი

ასისტენტი მოსკოვის სანატორიუმ-სამკურნალო ექ. ნ. მ. კაშკინის იღებს შინაგან და ნერვების ავადმყოფთ (პსიხოტერაპიით) სამშაბათობით, ოთხშაბათობით, ხუთშაბათობით და პარასკევობით ნაშუადღევის 3 ს.—5 საათამდე. ოლღას ქუჩა № 22.

ქართული კლუბი

შაბათს 25 მაისს 1918 წ. წარმოდგენილი იქნება მეხამედ საზოგადოების თხოვნით

რევაზ გოგნიაშვილის ქართული ოპერა

ქრისტინე

4 მოქმ. 5 სურათ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია — დასაწყისი საღ. 8 ნახევარ ს.

1—958—1 — დირიჟორი ნიკო ქართველი

ფიგნერის გამოგვცემელ ქართველთა ამხანაგობისაგან

ამხანაგობის წევრთ, ვისაც ერთ პაიზე მეტი აქვს, ზედმეტი პაიები შეუძლიათ წარმოდგინონ მდგომარე წლის პირველ ივნისის შუადღე და მიიღონ ხელფული 50 მან. და ზედმეტი 250 მან. ხოლო თითო პაის პატრონებმა თვითეულნი პაენი უნდა წარმოადგინონ და მიიღებენ ძველი პაენის მაგვრად ანდენს 300 მ. ფიზიკურს. პაენი უნდა წარმოადგინონ თვით პატრონებმა ანუ გარეშე პირებმა ხოლო შესაფერი შემოწმებული რწმუნების წერილებით. გადაცვლილ პატრონების ბინაკვლრეებმა უნდა წარმოადგინონ შესაფერი მოწმობა ბინაკვლრეობისა. შუადღე პაენის გამოცვლისა დანიშნული იქნება ვალებისაგან და ადმინისტრაციისაგან განთავისუფლებულ ამხანაგობის საზოგადო კრება. ნისლამდეთი: თბილისის სამეურნეო ბანკი (სასახლის ქუჩა) ბ. სოფრომ ტარუაშვილს.

3—2 — ადმინისტრაციის თავმჯდომარე ალ. ჯაბადარი.

დილის წარმოდგენა

დილით 1 ს. — **ქართული კლუბი** — დილით 1 ს.

კვირას, 26 მაისს (13 მაისი)

ქართულ დრამატ. დასის ნსახიობთაგან წარმოდგენილი იქნება

დ ა - ძ მ ა

ისტორიული დრამა 5 მოქმედებად და 6 სურათად

მონაწილეობენ საუკეთესო ძალები.

წამინდა შემოსავლიდან 30 პროც. გადაიდება საქართველოს ეროვნულ-დემოკრ. პარტიის პირველ უბნის კომიტეტის სახარგებლოდ. ბილეთები ადრეადანვე იყიდება კასაში. დასაწყისი შუადღის 1 საათზე. (3—9574)

კვირას, 26 მაისს (ახალი დროით) დილის 11 საათზე ქართველ კლუბის საზეიმოდ შენობაში დანიშნულია

საზოგადო დამფუძნებელი კრება

თბილისის ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა კავშირისა

განსახილველი საგნები: 1) მოხსენება საორგანიზაციო კომიტეტის მოქმედების შესახებ. 2) ხარჯთ აღრიცხვა კავშირის 1918 წლისა. 3) ამორჩევა საბჭოს წევრებისა და მათ კანდიდატებისა. 4) ამორჩევა გამგეობის წევრებისა. 5) ამორჩევა საორევიზიო კომისიის წევრების და მათ კანდიდატებისა.

საორგანიზაციო კომიტეტი სთხოვს კავშირის ყველა წევრებს, უთუოდ დესწრონ ამ კრებას, რადგან როგორც პოლიტიკური ისე საზოგადოებრივი მდგომარეობა ჩვენი ქვეყნისა მოითხოვს ვაჭარ-მრეწველთა შეკავშირებას და მათ საზოგადო სარბიელზედ გამოსვლას.

საორგანიზაციო კომიტეტი.

(5—1624—4)

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიის ქალაქ თბილისის კომიტეტის

ბიურო იმყოფება მთავარ კომიტეტის ბინაზე (სასახლის ქ., № 5, ტელ. 15—73).

ბიურო დღეა ყოველ დღე დილის 10—2 საათამდე და საღამოს 6—8 საათამდე.

თბილისში მცხოვრებ პარტიის წევრებს ეცალებათ ბინიან საათამდე საუბნო ორგანიზაციებისაგან საწევრო ბილეთები, ურომლისოდაც პარტიულ კრებაზე დასწრება ძალ ძალებათ.

სამკურნალო:

სამხედრო სპეციალისტ-ექიმების—ბარედან მოსიარულე ავადმყოფთათვის.

დიდ ვანქის ქუჩა № 8. ალექსანდრეს ბაღის მახლობლად, ტელ. № 481.

ექიმი ასპიროზი—ყელის, ყურის და ცხვირის. ყოველ დღე 12—1 საათამდის.
ექ. ახვლედიანი—შინაგან და ბავშვთა ავადმყოფობის. ყოველ დღე 11—12 ს.
ექ. ბელლანეი—შინაგან და ბავშვთა ავადმყოფობ. ყოველ დღე 10—11 ს.
ექ. ჩუდნოვსკი—ნერვების, ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკევობით 12—1 საათ.
ექ. ერმოლაევი—შინაგან და ბავშვთა ავადმყოფობის. ყოველ დღე 1—2 ს.
ექ. ბოგუსლავსკი—შინაგან და ბავშვთა ავადმყოფობის. სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით 12—1 ს.
ექ. ვაუჩიკინი—შინაგან და ბავშვთა ავადმყოფობის. ყოველ დღე საღ. 3—4 ს.
ექ. სუროვეცკი—შინაგან და ბავშვთა ავადმყოფობის. ყოველ დღე 4—5 ს.
ექ. ჟინაკ—თვალების ავადმყოფობის. ორშ., ოთხშ. და პარასკევობით 2—3 ს.
ექ. ივანოვი—თვალების ავადმყოფ. სამშაბათობით, ხუთშაბათობით, შაბათობით და კვირაობით 2—3 ს.
ექ. ყალამძარაროვი—ქალთა და საბებრო. ყოველ დღე 1—2 ს.
ექ. ნოვიცკი—ქალთა და საბებრო. ყოველ დღე 2—3 საათ.
ექ. ძალი ოსელიანი. ქალთა და საბებრო. ორშ., ოთხშ. და პარასკ. 11—12 ს.
ექ. ძალი ფირალოვი—ქალთა და საბავშვო სამშაბათობით, ხუთშაბათობით შაბათობით და კვირაობით. 11—12 ს.
ექ. შამაშე—ქირურგიული (დისტანციური). ყოველ დღე 11—12 საათზე.
ექ. ფირალოვი—ქირურგი. ყოველ დღე $12^1/_2$—$1^1/_2$ საათამდე.
ექ. ბარანავა-ტროცკაია—სადისტანციო ავადმყოფ. ყოველ დღე 2—3 საათ.
ექ. ცანდერი—სადისტანციო ავადმყოფ. ყოველ დღე 4—5 საათ.
ექ. კიკეანი—კანის და ვენერიულ ავადმყოფობის. ყოველ დღე 12—1 ს.
ექ. აბხინევი—კანისა და ვენერიულ ავადმყოფობის 4—5 საათ.
ქალის ექ. ალიხანოვი—ყოველ დღე 10—12 საათ.
კბილის ექ. ნურალოვი—ყოველ დღე 3—5 ს.

ოპერაციები მორიგეობით, კონსულტაცია, მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ანალიზი, ჰიპნოზი, მოსამსახურეთა და ძიძების გასინჯვა, სათვალების შერჩევა ფასი დარიგებისათვის 1 მ. 50 კ. 15—4

თბილისის პირველ ოპოპერატიული

სარძეო ფერმა

მიიღება წევრთა ჩაწერვა. საწევრო გადასახადი პირველ შესვლისას 10 მანეთი. თითო პაის ფასი—150 მანეთი. პაიების რიცხვი განსაზღვრულია. ფერმაში რძის გარდა შემზადდება ნაღები, მაწონი, აუდუდარ რძიდან შემზადებული ნაღები, კარაქი და ადგილთვე პასტერის წესით გაწმენდილი რძე და კეფირი. მუშაობას ხელმძღვანელობენ მეურნე-სპეციალისტები, ინვალიდს ადგილ ნებენ ექიმები. ფერმის მოსახსახურეთა ნტატი და ადმინისტრაცია შესდგება გახსაკუთრებით პაიების მეკუთვნეულთაგან.

კერძო პირების გარდა წევრებად მიიღებიან კოოპერატივები და საზოგადო სასადილოები, საჩაიები, საქველმოქმედო დაწესებულებანი: თავშესაფრები და სხვა ამგვარი. მათ უნდა შეიძინონ რამდენიმე პაი იმის მიხედვით, თუ რამდენი რძე დასჭირდებათ. საწევრო და პაის ფული მიიღება ყოველ-დღე დილის 10-დან ნაშუადღევის 2 ს.-მდე და საღ. 4—6 ს. ხახინადარ ინ. დიაკონოვთან (გოლოვინის პრ. 8. კავკასიის ქალთა კოოპერატივის გამგეობა).

7—1612—6

საქ. ერ. დემ. პარტიის I უბნის კომიტეტი

გადავიდა ახალ ბინაზე

ოლღას ქუჩა სახლი მდივნისა № 28 კოოპერატივ „დახმარების“ გვერდზე.

ბიურო დღეა ნაშუადღევის 11 საათიდან 2 საათამდე და საღამოს 6-დან 8 საათამდე. კვირა უქმე დღეებში ბიურო დაკეტვას ზეთხევეთი ხასიათი აქვს.

3—3

მარტის 20 გაიხსნა ახალი

სამკურნალო

ყველგვარ ავადმყოფთათვის

ექიმ ე. მ. მძინარიშვილის და ლ. მ. ნაზარეტიანცის

საავადმყოფოში იმართებიან კბილის ხაიკმო კაბინეთი ხელოვნურ კბილების ტექნიკურ დაბორატორიით.

მიხვილის პროსპექტის და („კირიჩნი“ ქუჩ. კუთხე № 22 შესავალი კირიჩნი ქუჩიდან). ტელეფონი 10—87.

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილის 9 საათ. ნაშუადღევის 3 ს.-დე.

ვენერიულ ავადმყოფების მიღება—საღამოს 4-დან—8-მდის. ქალების და ბავშვების მიღება 4—5 საათამდე.

დარიგები მიიღებიან კვირაობით, 10—12-მდე უფასოდ.

ხამკურნალო კაბინეთი ექიმ

ალექსანდრე დავითის ძის კეკელიასი

იღებს კანისა, ვენერიულის და სიფილისით ავადმყოფებს (914-ს და 606-ს შეშხაპუნება) ავადმყოფთა მიღება ქალებთა და ბავშვთათვის 4—5 დანარჩენები 5—8 საათამდე საღამოთი. მიხვილის პროსპექტი № 116 სასტუმრო „ნიეტს“ პირდაპირ ტელეფონი 14—28.

დოქტორი მედიცინისა

მოსე ანთიმოსის ძე კალანდარიშვილი

ეამფრთოსი ექიმი ინ. კადეტთა კორპუსისა.

ბავშვთა, შინაგან და ბირურგიულ სნეულებებიან ავადმყოფებს მიიღებს დილის 8—9-ზედ საღამოს 5—7. ტელ. № 17—21.

ექიმი

მ. წინამძღვრიშვილი

ყ. ორდინატორი ხარკ. უნივ. და სანკტ-ბერ. ინსტ-ის შინაგან სნეულებათა კლინიკებისა. გულისა, ფილტვისა და ხახლის სნეულებიანს სპეციალურად. იღებს: დილით 10—12 საათამდე და ხალამოს 5—7 საათამდე. ყოველ დღე, გარდა კვირისა. ელისაბედის ქუჩა № 7, ვორონცოვის ძეგლის ახლო, სასტუმრო „ბონ-მონდის“ პირდაპირ.

თ—1018—41

ექიმი

ნ. ი. მახვილაძე

იღებს სპეციალურად ბალერიანა (ცეცეგა) და მისი შედეგებით დასნეულებულთ, სისხლის ნაკლებობით, გულისა, ფილტვისა (ხელოვნური პნევმოთორაქსი) ქალებით და სხვა შინაგან სნეულებით ავადმყოფთ ყოველ დღე

საღამოთი 4—6 საათამდე.

მიხამართი: მოსკოვის ქ. № 11.

თ—1536—22

ექიმი

დიმიტრი (რამინ) იოსებიძე

ქირურგია

სწამლობს შინაგან და ვენერიულ ავადმყოფობით, სიფილისი და მისი შედეგები, სისხლ ნაკლებობა, ქრონიკული ბალარია და ქრონიკული ტრიპერი

საღამოს 5—7 საათ. კვირის გარდა.

გორის ქუჩა № 6, დიდუბე.

ტელეფონი 14—37

1ი—960—50

სტამბა „ცხოვრება“ ალექსანდრეს ბაღის ფერდის № 4.